

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ, ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ: ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΕΕ C 252/21

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ, ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ: ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΕΕ C-252/21

Με την **C-252/21** απόφασή του στην υπόθεση **Meta Platforms Inc.** (πρώην Facebook Inc.), **Meta Platforms Ireland Ltd**, (πρώην Facebook Ireland Ltd) και **Facebook Deutschland GmbH** κατά της γερμανικής **Ομοσπονδιακής Αρχής Ανταγωνισμού**, το Δικαστήριο της ΕΕ, εφαρμόζοντας τις διατάξεις του **Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ)**¹, του **Κανονισμού 1/2003 για τους κανόνες ανταγωνισμού της Ε.Ε.**² και του **γερμανικού νόμου κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού (GWB)**³, κατέληξε, μεταξύ άλλων, στην παραδοχή ότι η **δεσπόζουσα θέση** επιχείρησης εκμετάλλευσης κοινωνικού δικτύου είναι πιθανό να επηρεάσει

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119/1, 4.5.2016)

² Κανονισμός (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2002 για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της συνθήκης

³ Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen (Νόμος κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού), όπως δημοσιεύθηκε στις 26 Ιουνίου 2013 (BGBl. 2013 I) και μετά την τελευταία τροποποίησή του με το άρθρο 2 του Νόμου της 16ης Ιουλίου 2021 (BGBl. 2021 I)

τη δυνατότητα των χρηστών του **να συγκατατεθούν ελεύθερα** στην **επεξεργασία των δεδομένων** τους από την εν λόγω επιχείρηση.

- **ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ**

Οι εταιρίες του ομίλου Meta άσκησαν ενώπιον του Ανωτέρου Περιφερειακού Δικαστηρίου του Ντίσελντορφ προσφυγή κατά αποφάσεως της γερμανικής Ομοσπονδιακής Αρχής Ανταγωνισμού, με την οποία τους **απαγορεύθηκε να προβλέπουν στους γενικούς όρους**, ως προϋπόθεση για τη χρήση του Facebook από ιδιώτες κατοίκους Γερμανίας, ότι θα επιτρέπεται **η επεξεργασία των εκτός Facebook δεδομένων τους** και ότι η επεξεργασία αυτή θα διενεργείται ακόμη και **χωρίς τη συγκατάθεσή τους**. Διέταξε, επιπλέον, την παύση της παράβασης αυτής. Στήριξε, δε, την αιτιολογία της αποφάσεώς της στο ότι η εν λόγω επεξεργασία, καθώς ήταν αντίθετη προς τον ΓΚΠΔ, συνιστούσε καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης της εταιρίας. Το Περιφερειακό Δικαστήριο, ενόψει αμφιβολιών του, υπέβαλε ερωτήματα στο Δικαστήριο της Ε.Ε., σχετικά α) με τη δυνατότητα των εθνικών αρχών ανταγωνισμού να κρίνουν, στο πλαίσιο της εξέτασης ύπαρξης κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης από επιχείρηση, τη νομιμότητα της συμπεριφοράς της επιχείρησης αυτής βάσει των διατάξεων του ΓΚΠΔ και β) με την ερμηνεία και την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του ΓΚΠΔ σε περίπτωση επεξεργασίας δεδομένων από επιχείρηση εκμετάλλευσης ηλεκτρονικού μέσου κοινωνικής δικτύωσης.

- **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

Από τις απαντήσεις που έδωσε το Δικαστήριο στα ανωτέρω ερωτήματα με την C-252/21 απόφασή του συνάγονται τα ακόλουθα βασικά συμπεράσματα:

- Αρχή ανταγωνισμού κράτους μέλους μπορεί, στο πλαίσιο ελέγχου τυχόν ύπαρξης κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης από μια επιχείρηση, να χρειαστεί να εξετάσει, επίσης, αν η συμπεριφορά της επιχείρησης αυτής είναι σύμφωνη και με άλλους κανόνες, πέραν εκείνων του δικαίου του ανταγωνισμού, όπως οι κανόνες του ΓΚΠΔ. Όμως, η εκτίμηση της Αρχής αναφορικά με την τήρηση του ΓΚΠΔ πρέπει να περιορίζεται στη διαπίστωση τυχόν ύπαρξης κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης και στην επιβολή μέτρων, βάσει των κανόνων του δικαίου του ανταγωνισμού, για την παύση της.

- Αν η νομιμότητα της συμπεριφοράς μιας επιχείρησης, βάσει του ΓΚΠΔ, έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο αποφάσεως εκδοθείσας από την αρμόδια εποπτική αρχή, τότε η εθνική αρχή ανταγωνισμού δεν επιτρέπεται να αποκλίνει από την απόφαση αυτή.

- Η επεξεργασία δεδομένων από επιχείρηση εκμετάλλευσης κοινωνικού δικτύου, η οποία συνίσταται, πρώτον, στη συλλογή δεδομένων που προέρχονται από τις επισκέψεις χρήστη σε ιστοτόπους και εφαρμογές, όπως αναζήτησης συντρόφων, πολιτικών κομμάτων ή θεμάτων υγείας, δεύτερον, στο συσχετισμό των δεδομένων αυτών με το λογαριασμό του χρήστη στο κοινωνικό δίκτυο και, τρίτον, στη χρήση των δεδομένων από την επιχείρηση, φαίνεται να αφορά και **ειδικές κατηγορίες δεδομένων** ικανών να αποκαλύψουν, μεταξύ άλλων, τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές πεποιθήσεις, την υγεία και τη σεξουαλική ζωή φυσικού προσώπου, δηλαδή δεδομένα των οποίων η επεξεργασία απαγορεύεται κατ' αρχήν από τον ΓΚΠΔ.

- Το γεγονός και μόνον ότι ένας χρήστης επισκέπτεται ιστοσελίδες και εφαρμογές που μπορούν να αποκαλύψουν πληροφορίες σαν τις ανωτέρω, ή εισάγει δεδομένα σε αυτές ή κλικάρει στις εκεί ενσωματωμένες επιλογές, τύπου «Μου αρέσει» ή «Κοινοποίηση», ή στα πεδία όπου μπορεί να ταυτοποιηθεί από τον ιστότοπο ή την εφαρμογή χρησιμοποιώντας τους κωδικούς σύνδεσης στον λογαριασμό του στο κοινωνικό δίκτυο, **επ' ουδενί σημαίνει ότι με τον τρόπο αυτό δημοσιοποιεί προδήλως τα ευαίσθητα δεδομένα του**, κατά την έννοια του ΓΚΠΔ.

- Η **κατοχή δεσπόζουσας θέσης** από επιχείρηση εκμετάλλευσης ηλεκτρονικού μέσου κοινωνικής δικτύωσης **είναι πιθανό να επηρεάσει τη δυνατότητα του χρήστη να παρέχει ελεύθερα τη συγκατάθεσή του** στην επεξεργασία των δεδομένων του από τη εν λόγω επιχείρηση.

Ιφιγένεια Διαμαντοπούλου

Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ. Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών ΠΑ.ΠΕΙ.

Υποψήφια Διδάκτωρ Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Παντείου Πανεπιστημίου

